

Dato	Tid	Møterom
11.5.2017	17:00-19:00	Strømsø
Møtedeltagere	Tom Søgård, Arne Holm, Erik Bjørløw- Larsen, Ole G. Braaten, Anders Granli Solveig Bergstrøm, Tore Wiik, Viktoria Fjellbekk Hamran, Åse Marit R. Flesseberg.	
Ikke til stede	Morten Corneliusen, Stig Møllersen	
Referent	Åse Marit R. Flesseberg	

Oppsummering/Referat
<ul style="list-style-type: none"> • Spennende perspektiver i planen • Bra at utgangspunktet er kulturarv som ressurs • Viktig med bevissthet rundt de langsiktige konsekvensene av valgene man gjør- summen av valgene, ikke bare ett og ett bygg og hva det gjør for bylivet. • I Drammen, hvor sentrum konkurrerer mot sterke kjøpesentre, må sentrum tilby noe annet for å være konkurransedyktig. Kulturminner kan være en slik kvalitet.
<ul style="list-style-type: none"> • Som arkitekt møter man utviklere som har kjøpt eiendommer uten å vite om vernehensyn, eller uten å forstå hva vernehensyn innebærer. Kjøpesum gjenspeiler gjerne en tenkt utnyttning. Når dette ikke står i forhold til virkeligheten, har man et problem allerede før man har startet.
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen bør synliggjøre hvilken ressurs kulturminnene har i samfunnsutviklingen. • I arbeidet bør det sammenlignes med byer som gjør ting på en litt annen måte: Stavanger, Røros. • Stavanger var først ute med strenge reguleringsplaner på vern- så det kan undersøkes i hvilken grad det har påvirket byen og i flere tilfeller er dette noe private aktører har glede av i dag. • Kulturminnene og tomtene de står på kan ha funksjon ut over at kulturminnene er viktige for byen. Se verdier i sammenheng. Eksempel: Uthus i sammenheng med hovedbygninger.
<ul style="list-style-type: none"> • Det forventes ikke at referansegruppa skal bli enige i sine diskusjoner. Det er ønskelig å høre alle synspunkter. • Referansegruppa forventes å gi innspill på bakgrunn av egen faglig erfaring og interesseorganisasjon. • Kanskje man ikke er så uenige allikevel når alle synspunkt kommer fram.
<ul style="list-style-type: none"> • Kulturminner er mer enn bygninger, men det er gjerne i forbindelse med bygninger at konfliktsakene oppstår. Viktig å synliggjøre og kommunisere også andre kulturminner.
<ul style="list-style-type: none"> • Immaterielle verdier i kulturminnene- Å kunne gå i bygningsmiljøer som forteller historiene om tidligere tider er viktig for forståelse.
<ul style="list-style-type: none"> • Det er viktig at kommunen også er bevisst sin rolle i kulturminnearbeidet, det ansvaret kommunen har for å ivareta verdiene for ettertiden må ikke bare påvirkes av interessene som utbyggerne representerer.
<ul style="list-style-type: none"> • Referansegruppen må ikke bli alibi for at kommunen har tatt hensyn til alle parter.
<ul style="list-style-type: none"> • Referansegruppa skal delta på de åpne medvirkningsmøtene. I møtene kan det komme opp problemstillinger som referansegruppa i ettertid kan diskutere mer konkret. Det er derfor ønskelig at referansegruppa fanger opp så mange innspill som mulig på de åpne møtene.
<ul style="list-style-type: none"> • Ofte handler det om å ha is i magen og vente til rett eier dukker opp. Det er bedre at bygg blir stående tomme noen år, enn at rivetillatelse gis. • Hvilke incentiver finnes og hvilke muligheter har kommunen til å gjøre tiltak når en plan stopper. Det finnes gode eksempler i Drammen der kommunen har grepet inn for å finne løsninger, f.eks. Øvre Sund. Er det ting man kan lære fra konfliktsakene som har fått en god løsning og lage rutiner/incentiver ut i fra dette?

Oppsummering/Referat
<ul style="list-style-type: none"> • Hva hadde Union vært uten de gamle byggene som er bevart? Integreering av elementer gir identitet. I etterkant er utbygger fornøyd og stolt. • <u>Motstand må til for å få kvalitet.</u> Gjerdes handelsskole også godt eksempel. Politikerne må stille krav.
<ul style="list-style-type: none"> • Enkelte bygg er markører i byen med rolle/identitet utover Drammens grenser. Bli ikke kjendis i egen by/hjemmeblindhet. • Det er viktig å løfte sakene ut av den privatøkonomiske sfæren og vurdere også den samfunnsmessige konsekvensen.
<ul style="list-style-type: none"> • De verste eksemplene er der rivetillatelse ble gitt uten krav til nytt bygg, og hvor man står igjen med en tom tomt.
<ul style="list-style-type: none"> • I samferdselsprosjekter offensiv bruk av overtagelse av kulturminner. Vurdere en mer proaktiv tilnærming i konfliktsakene.
<ul style="list-style-type: none"> • Har savnet en annen form for digitalisert kulturminneregistrering der det er mulig å se hvilke andre hus som er tegnet av samme arkitekt, hvilke andre hus er i samme stilart. Etc.
<ul style="list-style-type: none"> • Stavanger guide for stilarter det har gitt interesse for tilbakeføring. Tilby veiledning til eiere, visualiser hvordan det kan bli til inspirasjon. • Ta en positiv vinkling og skap oppslutning- ikke fokuser på alt som ikke er lov. • Offentlig tiltak, som opprusting av gaterom kan inspirere private til å følge etter med tiltak på fasader.
<ul style="list-style-type: none"> • Det er laget en formingsveileder for Cappelens gate for ca. 20 år siden. Ta frem og vurder i planprosessen. • Dronninggata er blitt veldig synlig etter at scenen ble revet - kunne vært egnet som visualiseringsobjekt. • Bevisst holdning til kulturarvverdier gir kvaliteter i byrommene. Det gir liv og dynamikk som bidrar til bymiljøet.